

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.09.2022

§ 338

Talousarviomuutoksia vuoden 2022 talousarvioon KV

56/02.00.00.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky, p. 050 358 6502

Laskentapäällikkö Kati Helin, p. 044 716 1059

Päätös

Muutettu päätösesitys hyväksyttiin.

Esittelijä

Konsernipalvelujohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin vuoden 2022 talousarvion sitovat tuloarviot, määrärahat ja toimintakatteet ovat esitettyjen muutosten jälkeen 1.10.2022 alkaen seuraavat.”

Esitetyt muutokset päivitetään tarvittavin osin käyttösuunnitelmiin.

Käyttötalousosan muutosesitykset:

Konsernihallinnon palvelualue

Lisätään konsernipalvelut vastualueen tuloja 0,57 milj. euroa perustuen arvioon konserniyhtiöiden resurssivarauskorvausten toteutumisesta.

Lisätään elinvoima- ja työllisyyspalvelut -vastualueen elinvoimapalvelujen

tuloja 0,25 milj. euroa perustuen arvioon maahanmuuttotyön korvausten, projektitoiminnan tukien sekä avustusten tasosta. Vähennetään menoja 0,70 milj. euroa perustuen arvioon henkilöstökulujen ja projektitoiminnan toteutumisesta.

Vähennetään elinvoima- ja työllisyyspalvelut vastualueen työllisyyspalvelujen tuloja 0,34 milj. euroa ja lisätään menoja 3,90 milj. euroa vaikeutuneisiin työllistämistoimiin ja työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvuennusteeseen perustuen.

Konsernihallinnon palvelualueen nettomuutokset heikentävät tulosta yhteensä 2,72 milj. euroa.

Sitovuustasot muutosten jälkeen:

- konsernipalvelut vastuualue tuloarvio 6 694 200 euroa
- elinvoima- ja työllisyyspalvelut -vastuualue, elinvoimapalvelut toimintakate -7 675 500 euroa
- elinvoima- ja työllisyyspalvelut -vastuualue, työllisyyspalvelut toimintakate -25 894 200 euroa

Sivistyksen palvelualue

Lisätään lasten ja nuorten kasvun vastualueen menoja 6,47 milj. euroa ja tuloja 0,60 milj. euroa. Esitetyt muutokset perustuvat varhaiskasvatuksen osalta palveluseteleihin kohdistuviin indeksikorotuksiin, setelin piirissä olevan lapsimäärän nousuun, varhaiskasvatuksen kolmiportaisentuen vaikutuksiin, yksityisen hoidon tuen lisääntymiseen sekä koronapandemian aiheuttamaan henkilöstökulujen kasvuun.

Perusopetuksen osalta esitetyt muutokset perustuvat kotikuntakorvausten sekä vuokra- ja henkilöstökulujen kasvuun.

Vähennetään osallisuuden ja tiedon vastuualueen osaaminen-sitovuuden tuloja 0,03 milj. euroa. Lukiokoulutuksen tulo-odotukset ovat sisältäneet kertaluonteisia tuloja, jotka eivät toteudu.

Vähennetään osallisuuden ja tiedon vastuualueen osallisuus-sitovuuden menoja 0,19 milj. euroa. Määräraha siirretään niille yksiköille, jotka toteuttavat osallistuvan budjetoinnin hankkeita.

Lisätään liikunnan ja kulttuurin vastuualueen liikunta ja kulttuuri - sitovuuden menoja 0,71 milj. euroa ja vähennetään tuloja 0,40 milj. euroa. Menojen lisäys perustuu liikuntapaikkoihin kohdistuvaan säästötavoitteeseen, joka ei ole toteutumassa sekä kustannusten kasvuun. Erityisesti ostopalvelut, sähkömenot sekä leasinglaitteiden vuokrat ovat nousseet. Tulojen vähennys perustuu koronapandemian vaikutukseen maksutuottoihin, jotka eivät ole toteutumassa talousarviossa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi sitovuudelle siirretään osallistuvan budjetoinnin määrärahaa 0,01 milj. euroa.

Sivistyksen palvelualueen nettomuutokset heikentävät tulosta yhteensä 6,8 milj. euroa.

Sitovuustasot muutoksen jälkeen:

- lasten ja nuorten kasvun vastuualue määräraha 196 900 800 euroa ja tuloarvio 9 378 600 euroa
- osallisuuden ja tiedon vastuualue, osaaminen tuloarvio 29 400 euroa
- osallisuuden ja tiedon vastuualue, osallisuus määräraha 8 747 600 euroa
- liikunnan ja kulttuurin vastuualue, liikunta ja kulttuuri määräraha 31 868 400 euroa ja tuloarvio 1 705 700 euroa

[pöytäkirjamerkintä: alla Käsittely-osioon kirjatut muutokset koskevat tätä kohtaa:]

Kaupunkiympäristön palvelualue

Lisätään kaupunkisuunnittelu, kaupunkitekniikka ja rakennus- ja ympäristövalvonta vastuualueet yhteensä sitovuuden tuloja 0,50 milj. euroa ja vähennetään menoja 1,40 milj. euroa.

Vähennetään joukkoliikenteen sitovuuden tuloja 1,50 milj. euroa ja lisätään menoja 0,50 milj. euroa.

Kaupunkiympäristön palvelualueen nettomuutokset heikentävät tulosta yhteensä 0,09 milj. euroa.

Sitovuustasot muutoksen jälkeen:

- kaupunkisuunnittelu, kaupunkitekniikka ja rakennus- ja ympäristövalvonta vastuualueet yhteensä tuloarvio 25 991 700 euroa (tuloissa mukana valmistus omaan käyttöön 514 000 euroa) ja määräraha 33 411 300 euroa
- joukkoliikenne toimintakate -7 381 600 euroa

[pöytäkirjamerkintä: muutettu kohta päättyy tähän]

Tuloslaskelmaosan muutosesitys:

Lisätään kunnan tuloveroarvioon 5,0 milj. euroa, yhteisöverotuloarvioon 8,0 milj. euroa ja kiinteistöverotuloarvioon 1,04 milj. euroa perustuen arvioitua myönteisempään verotulokehitykseen. Kokonaisuudessaan verotuloarvio kasvaa 14,04 milj. euroa.

Lisätään valtionosuustuloarvioon 2,08 milj. euroa perustuen

valtiovarainministeriön päätökseen.

Investointiosan muutosesitys:

Lisätään julkisen käyttöomaisuuden määrärahaa 0,06 milj. euroa.

Sitovuustaso muutoksen jälkeen:

- julkisen käyttöomaisuuden investointimenot 28 967 000 euroa

Rahoitusosan muutosesitys:

Vähennetään pitkäaikaista lainanottoa 60,0 milj. euroa perustuen kaupungin kassan parantuneeseen tasoon.

Käyttösuunnitelman muutos

Kaupunginhallitus hyväksyy perusteluosassa esitetyt konsernipalvelut vastuualueen vakituiset hyväksymisoikeusmuutokset.

Käsittely

26.9.2022, ennen kaupunginhallituksen kokousta kaupunginhallitukselle toimitettiin muutosesitys talousarvioon. Muutosesitys perustuu liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta saapuneeseen keskisuurten kaupunkiseutujen julkisen henkilöliikenteen valtionavustuspäätökseen vuodelle 2022 (Traficom/281906/05.03.162.00/2022), jonka mukaan Lahden kaupungin osuus Traficomien myöntämästä valtionavustuksesta on 1,0 milj. euroa suurempi kuin talousarviossa 2022 on arvioitu.

Päätösehdotuksesta ja perusteluosasta muutetaan seuraavat kohdat, jotka on merkitty keltaisella:

Kaupunkiympäristön palvelualue

Lisätään kaupunkisuunnittelu, kaupunkitekniikka ja rakennus- ja ympäristövalvonta vastuualueet yhteensä sitovuuden tuloja 0,40 milj. euroa ja vähennetään menoja 0,48 milj. euroa.

Vähennetään joukkoliikenteen sitovuuden tuloja 0,47 milj. euroa ja lisätään menoja 0,50 milj. euroa.

Kaupunkiympäristön palvelualueen nettomuutokset heikentävät tulosta yhteensä 0,09 milj. euroa.

Sitovuustasot muutoksen jälkeen:

- kaupunkisuunnittelu, kaupunkitekniikka ja rakennus- ja ympäristövalvonta vastuualueet yhteensä tuloarvio 25 891 700 euroa (tuloissa mukana valmistus omaan käyttöön 514 000 euroa) ja määräraha 34 333 600 euroa
- joukkoliikenne toimintakate -6 359 300 euroa

Perusteluosaan lisättiin seuraava:

Esitetyt käyttötalouden muutokset lisäävät tuloja 0,59 milj. euroa ja lisäävät menoja 10,21 milj. euroa. Vaikutus toimintakatteeseen on -9,62 milj. euroa.

Sitovuustasojen muutokset sekä päivitetty tulos- ja rahoituslaskelma ovat liitteinä.

Lisäksi käsittelyn aikana esittelijä teki seuraavan lisäyksen päätösesitykseen:

”Kaupunginhallitus edellyttää, että sivistyksen palvelualueella laaditaan varhaiskasvatusta sekä esi- ja perusopetusta koskeva toiminta- ja talousselvitys. Selvityksessä voidaan käyttää ulkopuolista asiantuntijaa. Samankaltaisia kaupunkeja hyödyntäen vertaisarvioinnin keinoin analysoidaan palveluiden kehitys- ja muutostarpeet toimenpiteineen aikataulutettuna. Selvityksen tulee valmistua huhtikuun loppuun 2023 mennessä.”

Perusteluosa

Konsernipalvelut / talouspalvelut 21.9.2022

Vuoden 2022 talousarvioon esitetään tehtäväksi muutoksia, joihin liittyen on tehty päätöksiä talousarvion hyväksymisen jälkeen.

Esitetyt käyttötalouden muutokset vähentävät tuloja 0,34 milj. euroa ja lisäävät menoja 9,28 milj. euroa. Vaikutus toimintakatteeseen on -9,62 milj. euroa. Verorahoitukseen esitetyn 16,12 milj. euron lisäyksen jälkeen vuosikate ja tilikauden tulos vahvistuvat 6,50 milj. euroa.

Esitetty investointimuutos lisää investointimenoja 0,06 milj. euroa.

Käyttötalouden ja investointien nettovaikutukset katetaan verorahoitusarvion lisäyksellä.

Rahoitusosan muutosesityksessä vähennetään pitkäaikaista lainanottoa 60,0 milj. euroa.

Sitovuustasojen muutokset sekä päivitetty tulos- ja rahoituslaskelma ovat liitteinä.

Kaupunginsairaalan kiinteistökaupan toteutuminen elokuussa 2022 tuotti Lahden Tilakeskus -taseyksikölle myyntivoittoa 53,8 milj. euroa.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä vuoden 2022 talousarviossa Lahden

Tilakeskus -taseyksikön sitovaksi tasoksi on määritetty "tilikauden ylijäämä (alijäämä) ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoja ja -tappioita". Syntynyt myyntivoitto ei vaikuta Lahden Tilakeskukselle talousarviossa asetettuihin tavoitteisiin eikä sitä näin ollen ole tuotu lisätalousarviokäsittelyyn.

Käyttötalousosa

Konsernihallinnon palvelualue

Konsernipalvelut: resurssivarauskorvaukset

Esitetään lisättäväksi konsernipalvelut vastualueen tuloja 0,57 milj. euroa. Konserniyhtiöiden resurssivarauskorvauksia arvioidaan maksettavan enemmän kuin mitä voimassa olevaan talousarvioon sisältyy.

Elinvoimapalvelut: Korvaukset ja projektitoiminta

Elinvoima- ja työllisyysjaosto päätti 12.9.2022 § 75 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että elinvoimapalvelujen tuloja lisätään 0,25 milj. euroa maahanmuuttotyön korvausten ja projektitoiminnan tukien ja avustusten vuoksi ja menoja vähennetään 0,70 milj. euroa henkilöstökulujen ja projektitoiminnan vuoksi.

Työllisyyspalvelut: Työllistämistoimet ja avustukset

Elinvoima- ja työllisyysjaosto päätti 12.9.2022 § 75 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että työllisyyspalvelujen tuloja vähennetään 0,34 milj. euroa ja menoja lisätään 3,90 milj. euroa vaikeutuneiden työllistämistoimien ja työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvuennusteen vuoksi.

Sivistyksen palvelualue

Lasten ja nuorten kasvun vastualue -sitovuus, Osaaminen-sitovuus

Sivistyslautakunta päätti 13.9.2022 § 102 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että lasten ja nuorten kasvun vastualueen

(sitovuustaso) menoja lisätään 6,5 milj. euroa ja tuloja lisätään 0,6 milj. euroa sekä osaaminen sitovuustason tuloja vähennetään 0,03 milj. euroa. Esitetyt muutokset perustuvat varhaiskasvatuksen osalta palveluseteleihin kohdistuviin indeksikorotuksiin, setelin piirissä olevan lapsimäärän nousuun, varhaiskasvatuksen kolmiportaisen tuen vaikutuksiin, yksityisen hoidon tuen lisääntymiseen sekä koronapandemian aiheuttamaan henkilöstökulujen kasvuun. Perusopetuksen osalta esitetyt muutokset perustuvat kotikuntakorvausten sekä vuokra- ja henkilöstökulujen kasvuun. Osaamisen tuloarvion vähentäminen perustuu siihen, että lukiokoulutuksen tulotavoite ei toteudu.

Liikunta- ja kulttuuri -sitovuus, Osallisuus-sitovuus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajanlautakunta päätti 14.9.2022 § 72 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että sitovuustason liikunta ja kulttuuri menoja lisätään 0,7 milj. euroa ja tuloja vähennetään 0,4 milj. euroa. Liikuntapalvelujen menojen lisäys perustuu liikuntapaikkoihin kohdistuvaan säästötavoitteeseen, joka ei ole toteutumassa sekä kustannusten kasvuun. Erityisesti ostopalvelut, sähkömenot sekä leasinglaitteiden vuokrat ovat nousseet. Liikuntapalvelujen tulojen vähennys perustuu koronapandemian vaikutukseen maksutuottoihin, jotka eivät ole toteutumassa.

Lisäksi lautakunta päätti esittää, että osallisuus-sitovuustason menoja vähennetään 0,19 milj. euroa. Vähennys koskee osallistuvan budjetoinnin määrärahan siirtämistä hankkeita toteuttaville yksiköille.

Kaupunkiympäristön palvelualue

Kaupunkisuunnittelu, kaupunkitekniikka ja rakennus- ja ympäristövalvonta vastualueet yhteensä

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 14.9.2022 § 121 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että kaupunkisuunnittelu, kaupunkitekniikka ja rakennus- ja ympäristövalvonta vastualueet yhteensä sitovuuden tuloja lisätään 0,5 milj. euroa ja menoja vähennetään 1,5 milj. euroa. Muutoksilla katetaan joukkoliikenteen sitovuuden toimintakatteen ylitystä. Lisäksi sitovuuden menoja lisätään 0,09 milj. euroa osallistuvan budjetoinnin määrärahojen siirron vuoksi.

Joukkoliikenne

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päätti 13.9.2022 § 40 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että joukkoliikenteen sitovuuden tuloja vähennetään 1,5 milj. euroa lipputulojen alenemisen vuoksi, ja menoja lisätään 0,5 milj. euroa indeksitarkistuksesta johtuvan kustannuksien nousun vuoksi. Muutokset lisäävät joukkoliikenteen sitovuuden toimintakatetta 2,0 milj. euroa.

Tuloslaskelmaosa

Verotulot

Vuoden 2022 verotulot ovat kehittyneet ennakoitua paremmin talouden vahvan alkuvuoden vuoksi. Kunnallisveron alkuvuoden tilitykset, parantunut työllisyyskehitys ja palkkasumman positiivinen kehitys vaikuttavat kunnallisverotulon arvioon. Yhteisöveron kehitys on ollut jopa kunnallisverojen kehitystä parempaa. Vuosina 2020 ja 2021 yhteisöveron kuntien jako-osuudessa oli 10 %-yksikön korotus, mikä näkyy edelleen kuluvan vuoden yhteisöverojen tilityksissä. Kunnallisvero- ja yhteisöverotuloihin sisältyy edelleen epävarmuutta, jota aiheuttaa mm. Ukrainan sodan jatkuminen ja sen mahdolliset vaikutukset talouskasvuun, korona sekä inflaatio. Kiinteistöverotuloja arvioidaan tilitettävän tänä vuonna talousarvion tuloarviota enemmän. Edellä mainitut muutokset

lisäävät kunnallisverotuloarviota 5,0 milj. euroa, yhteisöverotuloarviota 8,0 milj. euroa ja kiinteistöverotuloarviota 1,04 milj. euroa, kokonaisvaikutus 14,04 milj. euroa.

Valtionosuudet

Oikaistaan valtionosuustuloarviot vastaamaan valtiovarainministeriön 8.7.2022 tekemää valtionosuuspäätöstä, tulosvaikutus 2,07 milj. euroa.

Investointiosa

Julkinen käyttöomaisuus

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 14.9.2022 § 121 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että julkisen käyttöomaisuuden investointimenoja lisätään 0,06 milj. euroa osallistuvan budjetoinnin hankemäärärahojen siirtona.

Käyttösuunnitelman muutos

Konsernipalvelut vastuualueen tulosityksikön 10101600 vaalit ja ao. tulosityksikön kustannuspaikkojen 101016000—101016005 hyväksyjäksi muutetaan keskusvaalilautakunnan sihteeri ja varahyväksyjäksi keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja. Muutos astuu voimaan 1.10.2022.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukiello

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote konsernihallinnon palvelualue, sivistyksen palvelualue, kaupunkiympäristön palvelualue, taloussuunnittelu, controllerpalvelut, rahoituspalvelut

